

Litteraturliste • Bag i en opgave bør altid findes en litteraturliste. Den er en alfabetisk liste over benyttet litteratur. Litteraturlisten tjener flere formål: Den skal både vise læserne hvilke kilder du har brugt til opgaven, og den skal gøre det muligt for læserne selv at finde frem til dem.

Men hvilke kilder skal med på litteraturlisten? Dem du har citeret fra, skal altid med. I det hele taget skal alle kilder til din opgave med i litteraturlisten, dvs. alt hvad du har henvist til i selve opgaven. En litteraturliste skal derimod ikke rumme alle de bøger du har bladret i på biblioteket – kun de bøger der har været relevante for opgaven.

Litteraturlisten skal være overskuelig og korrekt. Den skal rumme alle de oplysninger der er nødvendige for at finde bogen eller artiklen, dvs. forfatter, titel, forlag og årstal.

Kilderne præsenteres i alfabetisk rækkefølge efter forfatterens efternavn (hvis der er en forfatter – ellers efter titlen). Skriv efternavnet først, så er det lettest for din læser at finde rundt i listen. Hver tekst står som et selvstændigt afsnit.

En anden god retningslinje er at en bogtitel skrives med *·kursiv*, mens titlen på en kortere tekst (fx en novelle eller en artikel i et tidsskrift) skrives med *·anførelstegn*.

Herudover er der en mængde andre retningslinjer for korrekt og ensartet form for litteraturhenvisninger. Det skyldes at der er utrolig mange problemer der skal tages stilling til, fx at der er flere forfattere, flere udgaver osv. Det vil føre for vidt her at angive alle disse retningslinjer, men de fleste af dem fremgår af den følgende liste med eksempler på titler i en litteraturliste.

Der findes ikke på dansk nogen entydige eller alment anerkendte retningslinjer for

hvordan en litteraturliste skal se ud, og derfor er de retningslinjer som eksemplerne bygger på, ment som et forslag til hvordan man kan gøre. Retningslinjerne bygger på det system der er fastlagt af den internationale organisation MLA (the Modern Language Association). Læg nøje mærke til detaljer som rækkefølge af oplysningerne, brug af punktum, komma osv.

Hvad angår elektroniske kilder, fx Internet, får de stadig mere betydning, og derfor er der også brug for regler for hvordan man henviser til dem. Retningslinjerne er de samme som for trykte kilder, dog med den forskel at man skal huske den elektroniske „adresse“ på den kilde man har brugt, og den dato man har gjort det (eftersom de fleste elektroniske kilder opdateres hele tiden).

En bog skrevet af én forfatter, i den oprindelige udgave:
Magid, Nonni. *Sprogets spilleregler*. København: Gyldendal, 1988.

En bog skrevet af én forfatter, i en udgave som ikke er den oprindelige:
Kristensen, Tom. *Hørverk*. 1930. København: Gyldendals træbøger, 1972.

Flere bøger af samme forfatter:
Kampmann, Christian. *Blandt venner*. 1962. København: Gyldendals træbøger, 1971.
– – – *Uden navn*. 1969. København: Gyldendals træbøger, 1972.

En bog skrevet af flere forfattere:
Andersson, Jan, og Mats Furberg. *Språk och påverkan*. Lund: Aldus/Bonniers, 1966.

En bog skrevet af „mange“ forfattere:
Pedersen, Ove K., m.fl. *Demokratiets lette tilstand: Syv beslutningstagere om Danmark og fremtid*. København: Spektrum, 1994.

En bog i en ny, ændret udgave:
Andersson, Jan, og Mats Furberg. *Språk och påverkan*. 2. forøgede og ændrede udg. Lund: Aldus/Bonniers, 1967.

En bog i oversættelse:
Pound, Ezra. *ABC for læsere*. Overs. af Jørgen Sonne. Fredensborg: Arena, 1960.

En bog i bearbejdet oversættelse:
Haggard, Henry Rider. *Kong Salomons miner*. Overs. og bearb. af Aage Nymann. København: Gyldendal, 1983.

En bog redigeret af nogen:
Monty, Ib, og Morten Piil, udg. *Se, det er Film – i Klip*. København: Fremad, 1970.

Et værk i flere bind:
Russell, Bertrand. *Vestens Filosofi*. 2 bd. Oversat af Elsa Gress. København: Munksgaard, 1962.

En tekst i en antologi eller tekstsamling:
Brandt, Per Aage. „O at være et subjekt“. *Analyser af moderne dansk lyrik 1*. Udg. Per Olsen. København: Borgen, 1976: 88-103.

En tekst i en bog med flere tekster af samme forfatter:
Jørgensen, John Chr. „Mellem meninger og medier“. I hans *Dagbladskritikeren*. Frederiksberg: Fisker og Schou, 1994: 61-86.

En oversat tekst i en bog med flere tekster af samme forfatter:
Tjekhov, Anton. „Hankatten“. I *Tjekhovs bedste*. Overs. af Georg Sarauw. København: Carit Andersens Forlag, u.å.: 58-62.

En tekst i en bog med flere tekster af samme forfatter, men redigeret af en anden:
Chopin, Kate. „The Story of an Hour“. I *The Awakening and Selected Stories of Kate Chopin*. Udg. Barbara H. Solomon. New York: New American Library, 1976: 17-21.

En artikel i et videnskabeligt tidsskrift:
Culler, Jonathan. „Beyond Interpretation: The Prospects of Contemporary Criticism“. *Comparative Literature* 28 (1976): 244-256.

En artikel i et populært blad eller tidsskrift:
Vestergaard, Klaus. „Livet for en normal gris“. *Samvirke* august 1992: 30-33.

En artikel i en avis:
Nørgaard, Henry. „Einstein får atter ret“. *Politiken* 11. september 1995, 1. sektion: 6.

En trykt bog der også findes på Internet:
Melville, Herman. *Moby Dick, or The White Whale*. Ed. Howard Vincent. New York: Viking Press. 1957. Internet. University of Virginia etext.virginia.edu 3. marts 1997.

En trykt artikel der også findes på Internet:
„300.000 job på Internet“. *Jyllands-Posten* Internet. www.jp.dk 29. januar 1997.

L • litteratursøgning

En tekst fundet i en elektronisk nyhedsgruppe:

Johnson, Roy. „Electronic Writing“. acw-1@ttacs6.ttu.edu 23. april 1996.

En tekst fundet på en CD-ROM:

„Aakjaer, Jeppe“. *Encarta 96 Encyclopedia* CD-ROM. Microsoft Corp. 1996.

Opdelte og kommenterede litteraturlister

Du kan vælge at *opdele* din litteraturliste, svarende til de emner din opgave har behandlet, og skrive kilderne til hvert emne for sig. Hvis du har inddelt opgaven i kapitler, kan kapitlerne på samme måde fungere som opdelingskategorier.

Endelig kan du vælge at lave en *kommenteret* litteraturliste, dvs. at du ikke kun skriver oplysninger om kilden, men også fortæller din mening om den. Det skal ikke være en lang beskrivelse, men en kort angivelse af bogen/artiklens anvendelighed i din sammenhæng og fx hvilke kapitler der er særlig interessante.

litteratursøgning • Når man skal i gang med en opgave, er det naturligvis altid godt at finde noget litteratur om emnet. Men du skal ikke begynde med at fare på biblioteket og låne hele hylden.

Begynd med at skrive de ting ned du allerede ved om emnet. Lav en brainstorming eller en hurtigskrivning, og prøv at finde ud af hvad du især gerne vil finde ud af om emnet – nogle konkrete spørgsmål eller tvivlspunkter. Måske kan du allerede nu opstille en *problemformulering* eller på anden vis indsnævre opgavens *fokus*. Når du er kommet så langt, har du et udgangspunkt for biblioteksturen. Medbring en blok, og skriv nogle spørgsmål eller

nøgleord ned som du især ønsker information om når du skal søge efter bøger om emnet. Det kan også være at du allerede har nogle bestemte titler du vil lede efter. Skriv dem præcist ned.

Lad være med at låne alt med hjem fra biblioteket, brug hellere lidt længere tid blandt bøgerne, og find ud af hvad du virkelig kan bruge til opgaven. Sæt dig hen ved et bord på biblioteket, og kig på de bøger du har fundet. Tjek om indholdsfortegnelsen tyder på at bogen indeholder noget du kan bruge, eller om titlen snyder. Skriv ned på din medbragte blok hvad der ser interessant ud, og også gerne hvorfor. Hvis det er tykke bøger, kan du måske nøjes med at kopiere et par sider, men husk at skrive præcis hvor du har dem fra, så du kan lave præcise *litteraturhenvisninger* og en korrekt *litteraturliste*.

Oftest har man ikke ret lang tid til arbejdet med opgaven, og det er dumt at spille en masse tid på at læse bøger der ikke er relevante, eller på at løbe frem og tilbage til biblioteket. Sæt god tid af, og lån kun de mest relevante bøger med hjem – det vigtigste er ikke hvor meget man læser, eller hvor lang litteraturlisten er, men at man forholder sig til det man læser, og bruger både sin viden, sine holdninger og sine egne erfaringer i opgaven.

lix • Lix er en svensk udarbejdet metode til at måle teksters sværhedsgrad med, „lix“ er en sammentrængning af „läsbarhetsindex“. Metoden bygger på at tekster med lange *perioder* og lange ord oftest er sværere at læse end tekster med korte *perioder* og mange korte ord. Ved simpel optælling kan man komme frem til tekstens lix.

Lix-målinger er bedst egnet til faglige tekster og sagssatekster samt til tekster

